

NYKARLEBY

Småstad som bäst

KOULUKULJETUSOHJEET

Sisällys

Johdanto.....	3
Muu koulukuljetuksia koskeva sääntely	4
Yleiset periaatteet.....	4
Koulumatkan pituus	5
Odotusajat.....	6
Pysäkit, aikataulut	6
Oppilaan osoite	6
Kuljetukseen oikeutetut.....	7
Toissijainen koulu ja koulun vaihto.....	7
Toisen kunnan oppilas	7
Toisen asteen opiskelijat.....	8
E erityiset syyt	8
Vaarallinen koulutie	9
Vaikea tai rasittava koulumatka oppilaille, joilla ei ole oikeutta koulukuljetukseen ..	10
Poikkeaminen koulukuljetuksista	11
Koulukuljetus ei tule	11
Ajoneuvovahingot.....	11
Kriisisuunnitelma.....	11
Liikenneturvallisuusjärjestelyt	12
Ennaltaehkäisevä liikenneturvallisuus	13
Turvavyön käyttö koulukuljetuksen aikana	13
Huoltajan muistilista	13
Oppilaan muistilista	14
Kuljettajan/liikennöitsijän muistilista	14
Koulun muistilista.....	15
Koulukuljetusten laatua koskevat kysymykset	16
Tiedottaminen.....	16
Muutoksenhaku koulukuljetuspäätöksissä.....	16
Liitteet	17

Käsitelty ruotsinkielisessä koulujaostossa 8.3.2017, 32 §

Sivistyslautakunnan vahvistama 22.3.2017, 42 §

Johdanto

Tämä ohje sisältää periaatteet, joiden mukaan esikoululaiset ja koululaiset saavat maksuttoman koulukuljetuksen, koulukuljetusten järjestämisen ja niihin liittyvän sääntelyn sekä turvallisuutta ja koulukuljetusjärjestelyjä koskevat säännöt. Ohje korvaa kaikilta osin entisen koulukuljetusohjeen (Sivistyslautakunta 29.3.2006, 30 §). Ohje toimii myös päättävien toimielinten tukena sekä liikennöitsijöiden ja huoltajien tietolähteenä.

Uudenkaarlepyyn koulukuljetustoimikunta vastaa ohjeen ajantasaisuudesta ja päivityksistä, joita sivistyslautakunta (1.6.2017 lähtien opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta) sille esittää hyväksyttäväksi. Päätökset tehdään lukuvuosittain, ja oikeus koulukuljetukseen voi koskea koko lukuvuotta tai osaa lukuvuodesta.

Koulukuljetukset järjestetään perusopetuslain 1998/628 32 §:n mukaisesti. Koulukuljetustoimikunta käsittelee ja päättää koulukuljetusasioista tämän ohjeen mukaisesti.

Perusopetuslaki 21.8.1998/628 32 §, Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettu varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (13.7.2018/542)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta

aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Muu koulukuljetuksia koskeva sääntely

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä (801/2011).

Laki alkolukon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa (1110/2010, 405/2011).

Turvavyön ja muun istuinpaikan turvalaitteen käyttövelvollisuus: tieliikennelaki 88 § ja asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä 6d §.

Perusopetuslaki 21.8.1998/628 6 §, Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Lisätietoja yleisistä toimintaperiaatteista ja -suosituksista on opetushallituksen, liikenne- ja viestintäministeriön, kuntaliiton, poliisin ja liikenneturvan julkaisemassa koulukuljetusoppaassa.

Yleiset periaatteet

Koulukuljetus järjestetään oppilaalle kaksi kertaa päivässä: aamulla kotoa kouluun ja illalla koulusta kotiin. Koulukuljetus järjestetään kunnan osoittamaan lähikouluun. Muuhun, kuin lähikouluun menevien oppilaiden huoltajat ovat vastuussa lapsensa koulukuljetuksesta ja sen järjestämisestä. Koulukuljetusoppilaiden huoltajat voivat järjestää lastensa koulukuljetuksen itse, jos kunnan tarjoaman koulukuljetuksen perustaso ei ole heidän mielestään riittävä. Tällöin he vastaavat lisäkustannuksista.

Mikäli oppilas ei käytä kunnan hänelle myöntämää koulukuljetusta, huoltajan on ilmoitettava asiasta kirjallisesti koululle tai sivistysosastolle.

Koulukuljetus järjestetään tai korvataan samojen perusteiden mukaisesti myös oppilaalle, joka osallistuu koulun jälkeen tukiopetukseen tai jää jälki-istuntoon.

Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on kolmea kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Päätökset tehdään lukuvuosittain, ja oikeus koulukuljetukseen voi koskea koko lukuvuotta tai osaa siitä.

Koulukuljetukset järjestetään yleensä edullisimmalla kulkuneuvolla (linja-auto) pääteitä pitkin. Koulukuljetusreitit suunnitellaan lukuvuosittain, ja ne tulee ottaa huomioon, kun koulujen lukujärjestyksiä laaditaan. Oppilaan huoltajalle voidaan anomuksesta maksaa korvausta koulumatkakustannuksista, jos oppilaalla on oikeus koulukuljetukseen ja huoltaja kuljettaa oppilasta, jos kunta ei muuten voi järjestää kuljetusta.

Jos koulukuljetus tapahtuu yksityistietä pitkin, tien on oltava sellaisessa kunnossa, että se on turvallinen koulukuljetusliikenteelle. Muussa tapauksessa oppilaiden koulukuljetus järjestetään lähimpää yleistä tietä pitkin riippumatta tien pituudesta tai vaarallisuudesta.

Koulumatkan pituus

Uudenkaarlepyyn kaupunki järjestää koulukuljetuksen perusopetuksen ja lukion oppilaille, joiden koulumatka ylittää alla mainitut etäisyydet:

Esikoulu:	3 km
VI. 1–6:	3 km
VI. 7–9:	5 km
Lukio:	5 km

Koulutiellä tarkoitetaan lyhintä käyttökelpoista kodin ja koulun välistä kulkutietä. Koulukuljetus myönnetään oppilaan vakituisesta asunnosta koululle. Kodin ja koulun välinen etäisyys mitataan kodin tontin rajalta koulun portille. Kodin tonttirajaksi määritellään 30 metriä asunnosta, jos asuntotonttia ei ole merkitty kiinteistölle. Sivistyskanslia mittaa matkan yhteistyössä teknisen viraston tai liikennöitsijän kanssa hyväksytyllä matkamittarilla.

Kunta ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta koko koulumatkalle. Koulukuljetus voidaan järjestää myös vain osalle koulumatkaa. Oppilaat kävelevät tällöin heille osoitetulle taksi- tai linja-autopysäkille. Vähimmäisetäisyys oppilaiden noutamiseksi pääteiden varrelta on esikoululaisilla ja 1.–6. luokkalaisilla 2 km ja 7.–9.-luokkalaisilla sekä lukiolaisilla 3 km. Oppilas voidaan myös ohjata käyttämään koulumatkallaan useaa eri kulkuneuvoa (vuorolinja-auto, tilausbussi tai taksi). Aikatauluista riippuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta sekä aamu- että iltapäivällä.

Odotusajat

Koska oppilaiden koulupäivät päättyvät eri aikaan, odotusaikoja ei voida välttää. Koulun henkilökunnan on valvottava kuljetusta odottavia oppilaita, ja heille on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Rehtori vastaa valvontalukujärjestyksen laadinnasta.

Perusopetuslain 32 §:n 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Koulumatkaan käytettävään aikaan lasketaan myös aika, jonka oppilas käyttää siirtymiseen kotoa pysäkille. Pysäkille siirtymiseen lasketaan kuluvan esikoululaisista 4.-luokkalaisiin 15 min/kilometri ja vanhemmilla oppilailla 10 min/kilometri.

Pysäkit, aikataulut

Kouluilla on erilliset, rajatut pysäkit. Kotona tai sen läheisyydessä tulee ensisijaisesti käyttää merkittyjä pysäkkejä. Jos sellaista ei ole, kuljettaja päättää paikan, jossa on turvallista nousta kyytiin ja pois kyydistä. Epäselvissä tapauksissa koulukuljetustoimikunta tekee päätöksen kuljettajan aloitteesta.

Jokaiselle koululle ja vuosiluokalle laaditaan vuosittainen lukujärjestys. Koulukuljetusajat päätetään niiden perusteella. Koulukuljetusajat ja -reitit julkaistaan koulutoimen kotisivuilla ennen lukuvuoden alkua. Reitit ja aikataulut voivat muuttua lukuvuoden aikana.

Oppilaan osoite

Uudenkaarlepyyn kaupunki myöntää koulukuljetuksen ainoastaan väestökisterissä olevaan osoitteeseen. Vakituinen asuinpaikka ei aina ole sama kuin väestökisteriin merkitty osoite, esim. jos lapsi on sijoitettu. Jos lapsi sijoitetaan lastensuojelulain perusteella johonkin muuhun kouluun Uudessakaarlepyyssä kuin oppilaan lähikouluun, oppilaalle järjestetään koulukuljetus. Jos oppilas sijoitetaan toiseen kuntaan, sijoituskunta vastaa oppilaan koulukuljetuskustannuksista.

Viitaten korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen (KHO 2006/540) oikeudesta saada kuljetus kahteen osoitteeseen, menetellään seuraavasti: Esikoululaisella/koululaisella on vain yksi osoite väestökisterissä. Kunnalla ei ole korkeimman hallinto-oikeuden mukaan velvollisuutta järjestää maksutonta koulukuljetusta vanhempien erosta johtuvien lapsen asumisjärjestelyjen vuoksi.

Jos oppilaan osoitteeseen ei ole kunnan järjestämää koulukuljetusta, voidaan huoltajalle myöntää korvaus kuljetuksesta, jos oppilas täyttää koulukuljetusta koskevat ehdot. Korvaus maksetaan voimassa olevan taksan mukaisesti. Päätös korvauksesta tehdään korkeintaan yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan ja se maksetaan syys- ja kevätlukukauden lopussa sivistysosaston vaatimaa selvitystä vastaan.

Kuljetukseen oikeutetut

Kaikille oppilaille, jotka ovat oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen vuorolinja-autolla, annetaan koulusta nimellä varustettu lukuvuosikortti, jota pitää näyttää noustessa autoon. Liikennöitsijä saa virallisen luettelon oppilaista, joille on myönnetty maksuton koulukuljetus. Uudenkaarlepyyn kaupunki vastaa vain niistä oppilaista, joiden nimi on luettelossa.

Jos liikennöitsijä ottaa kyytiin muita oppilaita, Uudenkaarlepyyn kaupunki ei vastaa heistä eikä heidän kuljetuskustannuksistaan. Kuljettaja ei saa ottaa kyytiin muita kuin koulukuljetuksiin oikeutettuja oppilaita, jos taksi on täynnä.

Vuoroliikenteen linja-autot palvelevat myös muita kuin koululaisia. Normaalihintaisen lipun voi tällöin ostaa suoraan kuljettajalta.

Toissijainen koulu ja koulun vaihto

Oppilaalla, joka muuttaa lukuvuoden aikana kunnan sisällä tai kunnan ulkopuolelle, on oikeus käydä lukuvuosi loppuun siinä koulussa, jossa hän on lukuvuoden aloittanut, edellyttäen, että huoltajat vastaavat koulumatkakustannuksista.

Jos oppilaan huoltaja haluaa vaihtaa koulua kesken lukuvuoden, vastaanottavan ja lähtökoulun rehtoreita on kuultava asiassa. Päätöksen tekee toimivaltainen elin. Koulun vaihdon yhteydessä huoltajat vastaavat koulumatkakustannuksista.

Poikkeuksena ovat oppilaat, joille on myönnetty paikka erityisluokassa toisessa koulussa.

Toisen kunnan oppilas

Jos toisen kunnan oppilas anoo yleisopetuksen oppilaspaikkaa Uudestakaarlepyystä, oppilaan kotikunnan kanssa on tehtävä erillinen sopimus koulukuljetuskustannusten korvauksesta tai vaihtoehtoisesti huoltajan on järjestettävä koulukuljetus.

Toisen asteen opiskelijat

Koulumatkatukea maksetaan korvauksena päivittäisistä koulumatkakustannuksista, ja sitä maksetaan, jos koulumatkan pituus ja matkakustannukset ylittävät laissa määrätyt rajat. Lähiseudun toisen asteen koulutusyksiköissä opiskelevat uusikaarlepyyläiset oppilaat saavat koulumatkatukea Kansaneläkelaitoksen määräysten mukaisesti.

Koulumatkatukea voidaan myöntää, kun asunnon ja opiskelupaikan välinen etäisyys on vähintään 10 kilometriä yhteen suuntaan. Päivittäisten koulumatkojen kustannusten tulee ylittää 54 € kuukaudessa, jotta koulumatkatuki voidaan myöntää. Koulumatkatukea maksetaan vähintään yhdeltä kuukaudelta ja enintään 9 kuukaudelta lukuvuodessa (1.8.–31.7.). Tukikuukaudet määräytyvät opintokuukausien lukumäärän mukaan laskettuna opintojen alkamispäivästä. Koulumatkoja tulee olla kuukaudessa yhdenjaksoisesti vähintään 18 päivänä, jotta tukea voi saada. Opiskelijan ikä tai taloudellinen tilanne ei vaikuta koulumatkatuen määrään, vaan päivittäisten koulumatkojen kustannukset ja matkan pituus.

Kaikki koulumatkatuen piirissä olevat maksavat 43 € 44 matkasta. Jos liikennöitsijä ei käytä bussikorttia, kaupunki laskuttaa opiskelijalta kuukausittain 21,50 €. Laskun maksamatta jättäminen tarkoittaa, että oikeus tuettuun kuukausilippuun päättyy. Jos laskua ei makseta eräpäivään mennessä, se menee perintään.

Erityiset syyt

Jos perusopetusta, lisäopetusta tai 25 §:n 2 momentissa tarkoitettun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevan esiopetusta saavan oppilaan koulumatka oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, on oppilaalla oikeus maksuttomaan kuljetukseen taikka oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen. (23.12.1999/1288). Jokainen tapaus käsitellään erikseen, ja päätöksen tekee koulukuljetustoimikunta. Kiireellisissä tapauksissa päätös voidaan tehdä suomenkielisessä koulujaostossa.

Jos oppilas onnettomuuden tai sairauden vuoksi tarvitsee tilapäistä tai erityistä koulukuljetusta, tulee huoltajan ilmoittaa tilapäisen koulukuljetuksen tarpeesta ja sopia asiasta rehtorin kanssa. Uudenkaarlepyyn kaupunki järjestää ja korvaa koulukuljetuksen kustannukset joko liikennöitsijälle tai huoltajalle. Jos tilapäisen tai erityiskuljetuksen tarve johtuu vapaa-ajalla sattuneesta onnettomuudesta, oppilaan oma tapaturmavakuutus korvaa ensisijaisesti aiheutuneet lisäkustannukset.

Vaarallinen koulutie

Koulukuljetustoimikunta määrittää koulutien vaarallisuuden Koululiitu-ohjelmalla, joka arvioi monipuolisesti ja objektiivisesti tieosuuksien vaarallisuuden. Tien vaarallisuus voidaan arvioida myös paikallisesti yhteistyössä teknisen sektorin, tieviranomaisten ja poliisin kanssa. Arvioinnissa käytetään useita kriteereitä, joista painavimpia ovat liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Tieverkon tai muiden olosuhteiden muuttuessa myös vaaralliset tieosuudet voivat muuttua. Jos tietilanne muuttuu niin, että liikenteelle voi aiheutua vaaraa, on kunnan tiemestari tällöin velvollinen ilmoittamaan asiasta koulukuljetustoimikunnalle.

Kaupunki on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulutien osuudelle tai korvaamaan huoltajalle oppilaan kouluun kuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuneet kustannukset.

3.–6.-luokkalainen voi kuitenkin kävellä alempana vaaralliseksi luokiteltua tietä linja-autopysäkillä tai pyöräillä kävely- tai pyörätien alkuun, jos matka on enintään 100 m. Vaasan hallinto-oikeuden 21.12.2015 antama päätös 15/0649/ ja korkeimman hallinto-oikeuden 9.1.2013 antama päätös 765/3/12.

Seuraavat tieosuudet on luokiteltu vaarallisiksi esikoululaisille ja 1.–6.-luokkalaisille.

- Eurooppatie 8 Koulutienä vaarallinen, myös valtatie ylittäminen luokitellaan vaaralliseksi esikoululaisille ja 1.–6. luokan oppilaille
- 746 Kovjoki-Uusikaarlepyy-maantie. Koulutienä vaarallinen, myös tien ylittäminen on vaarallista esikoululaisille ja 1.–2.-luokkalaisille.
- 749 Pietarsaarentie. Koulutienä vaarallinen, myös tien ylittäminen on vaarallista esikoululaisille ja 1.–4. luokan oppilaille. Huom.: Uusitie, joka on yksityistie, on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se on kulkukelpoinen koko kouluvuoden.
- 19 Läntinen Jepuantie. Koulutienä vaarallinen, myös tien ylittäminen on vaarallista esikoululaisille ja 1.–6. luokan oppilaille.
- 7323 Itäinen Jokitie. Osuudella Itäinen Jokitie 41 - Sorvistin risteys - Eurooppatie 8 on vaarallinen esikoululaisille ja 1. luokan oppilaille tietä ylitettäessä.
Itäinen Jepuantie 270 Silvastia kohti pyörä- ja kävelytien alkuun asti. Vaarallinen esikoululaisille ja 1.–3. luokan oppilaille.
- 17888 Kirkkotie, Jepua. Koulutienä vaarallinen, myös tien ylittäminen on vaarallista esikoululaisille.

- 7320 Jepua – Oravainen. Koulutienä vaarallinen, myös tien ylittäminen on vaarallista esikoululaisille ja 1.–2. luokan oppilaille.
- 7270 Koulutie Lojlaxin tienristeyksestä pyörä- ja kävelytien alkuun Vexalantiellä sekä Munsalagårdenilta Jussilan tienristeykseen sekä niiden ylittäminen ovat vaarallisia esikoululaisille ja 1.–4. luokan oppilaille.
- 17910 Suomäentie on vaarallinen esikoululaisille ja 1. luokan oppilaille.
- 17913 Vexalantie, osuus Glasbrukintie-Suomäentie on koulutienä vaarallinen, myös tien ylittäminen on vaarallista esikoululaisille ja 1.–2. luokan oppilaille.
- 7273 Osuus Eteläinen Munsalantie - Hirvlaxintie 499 on koulutienä vaarallinen, myös tien ylittäminen on vaarallista esikoululaisille ja 1.–2. luokan oppilaille.
- 7274 Monäs. Osuus etelää kohti Monäsintie 338 - Monäsintie 90. Koulutienä vaarallinen, myös tien ylittäminen on vaarallista esikoululaisille ja 1.–2. luokan oppilaille.

Vaikea tai rasittava koulumatka oppilaille, joilla ei ole oikeutta koulukuljetukseen

Kunta voi järjestää kuljetuksen, vaikka oppilas ei olisikaan oikeutettu koulukuljetukseen koulumatkan pituuden vuoksi, tai se voi korvata oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on aivan liian vaikea tai rasittava oppilaalle. Kuljetuksen järjestäminen vaikean tai rasittavan koulumatkan perusteella edellyttää aina asiantuntijalausuntoa, useimmiten lääkärinlausuntoa. Lausunto on uusittava vuosittain, ellei se ole pysyvä. Asiasta sovitaan erikseen.

Lausunnon voi antaa tapauksesta riippuen lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija. Lausunnon tulee käydä ilmi koulukuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi se, millä kulkuneuvolla asiantuntija suosittelee, että oppilasta kuljetetaan. Lausunnon tulee käydä myös selkeästi ilmi ajanjakso, jolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä. Koulukuljetustoimikunta huomioi lausunnon päätöksenteossa, mutta lausunto ei tarkoita automaattista oikeutta koulukuljetukseen. Ainoastaan fyysinen vamma, jonka vuoksi linja-autokuljetuksen käyttäminen ei ole mahdollista, voi oikeuttaa saamaan taksikuljetuksen.

Taksikuljetukset ovat ensisijaisesti syöttöliikennettä linja-autoille, mikäli ei ole

erityistä syytä muunlaiseen järjestelyyn. Jos linja-autoliikennettä ei ole, kuljetus järjestetään taksilla. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaan kunnalla on oikeus järjestää kuljetukset itsenäisesti ja määrätä niiden toteuttamisesta edellyttäen, että voimassa olevia lakeja noudatetaan.

Tätä päätöstä sovelletaan myös pidennetyn oppivelvollisuuden ja erityisen tuen piirissä oleviin oppilaisiin.

Poikkeaminen koulukuljetuksista

Jos oppilas ei käytä järjestettyä koulukuljetusta, oppilaan ei katsota kuuluvan kunnan koulukuljetusvastuulle vaan vastuu on huoltajilla.

Koulukuljetus ei tule

Jos koulukuljetus poikkeaa aikataulusta, liikennöitsijä on velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Oppilaan on odotettava vähintään 15 minuuttia, jos kuljetus on myöhässä aikataulusta.

Ajoneuvovahingot

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltajat sopivat keskenään vahingonkorvauksesta. Uudenkaarlepyyn kaupunki ei korvaa oppilaiden ajoneuvolle aiheuttamia vahinkoja.

Kriisisuunnitelma

Koulun kriisisuunnitelmaa tulee noudattaa soveltuvin osin koulukuljetusonnettomuuden sattuessa. Sen lisäksi:

- kuljettajan tulee ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin onnettomuuspaikalla.
 - 1. ARVIOI** rauhallisesti, mitä on tapahtunut. Kuinka monta henkilöä on osallisena.
 - 2. PELASTA** loukkaantuneet hengenvaarasta. Pidä silmällä kaikkia asianosaisia.
 - 3. TARKISTA** onko loukkaantunut tajuissaan, hengittääkö hän, lyökö sydän tai vuotaako hän verta.
 - 4. SOITA 112** Puhu rauhallisesti, kerro mitä on tapahtunut ja missä. Ilmoita, jos henkilöitä ei saa ulos ajoneuvosta. Älä lopeta puhelua ilman lupaa.
 - 5. VAROITA** muita vaarasta ja estä lisävahinkojen syntyminen.

- 6. AUTA** potilasta.
- tarkista, että hengitystiet ovat auki
 - jos potilas ei hengitä tai jos pulssia ei tunnu kaulalla, aloita painelu-puhalluselytys
 - jos potilas hengittää, varmista, että potilaan hengitystiet ovat auki
 - tyrehdytä verenvuodot
 - älä siirrä potilasta turhaan.
- 7. NÄYTÄ TIE** pelastusajoneuvoille.
- 8. KYSY** viranomaisilta, tullaanko sinua kuulemaan todistajana. Tarvittaessa kysy myös kriisiapua.

- koulu tiedottaa asiasta henkilökunnalle, oppilaille ja omaisille

Ajantasainen matkustaja- ja yhteystietolista/koulukuljetuslista tulee olla henkilökunnan saatavilla koulussa.

Koulun ja liikennöitsijän tulee lukuvuosittain tiedottaa oppilaille liikenneturvallisuudesta ja harjoitella yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa toimimista onnettomuustilanteissa.

Liikenneturvallisuusjärjestelyt

Koulukuljetustoimikunnan velvollisuutena on valvoa, että koulukuljetus toteutetaan siten, että koulun kasvatustavoitteet ja oppilaan turvallisuus huomioidaan ja että kuljetusreitit ja aikatauluja noudatetaan.

Koulun rehtori vastaa koulun kuljetustoiminnan suunnittelusta ja arvioinnista. Rehtorin tulee tehdä ehdotus koulukuljetustoimikunnalle havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Jos huoltajat kuljettavat oppilasta itse, ovat he vastuussa oppilaasta, kunnes oppilas on saapunut kouluun. Oppilasta ei saa tuoda aikaisemmin kuin on sovittu, koska paikalla on oltava henkilökuntaa valvomassa.

Henkilökunta ei saa kuljettaa varhaiskasvatuksessa tai koulussa olevaa lasta omalla yksityisellä ajoneuvolla.

Tietyissä tapauksissa voi olla tärkeää, että huoltajat kertovat liikennöitsijälle oppilaan sairaudesta tai vammasta. Liikennöitsijät vastaavat siitä, että kuljettajat ovat vaitiolovelvollisia asioissa, jotka koskevat oppilaiden sairautta, vammaa tai muuta henkilökohtaista asiaa. Huoltajat arvioivat itse, milloin he kertovat asiasta liikennöitsijälle.

Ennaltaehkäisevä liikenneturvallisuus

Uudenkaarlepyyn kaupunki tekee jatkuvasti työtä turvallisuuskysymysten parissa, myös koskien koulukuljetuksia. Koulu opettaa, miten linja-autossa/autossa, koulumatkalla ja pysäkillä käyttäydytään turvallisesti.

Huoltajien edellytetään vastaavan siitä, että lasta opetetaan ja harjoitetaan selviytymään koulumatkasta mahdollisimman turvallisella tavalla. Tämä voi tarkoittaa sitä, että lapsi saatetaan kouluun tai pysäkille niin kauan, että lapsi selviää matkasta yksin.

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa koulukuljetusten aikana ja sääntöjen noudattamista valvotaan. Koulukuljetusten ja julkisen liikenteen käyttäjänä lapsella on mahdollisuus vaikuttaa omaan turvallisuuteensa. Kuljettajalle on annettava työrauha. Oppilaat eivät myöskään saa häiritä muita matkustajia. Liikuntavälineet saa ottaa mukaan liikuntatunteja varten. Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman hyvin ja turvallisesti, liikennöitsijöiden, oppilaiden ja huoltajien tulee tuntea alla mainitut periaatteet ja noudattaa niitä.

Turvavyön käyttö koulukuljetuksen aikana

- Kuljettaja ohjaa ja valvoo oppilaiden turvavyön käyttöä.
- Mikäli oppilas ei toistuvista kehotuksista huolimatta tottele määräyksiä, kuljettaja on velvollinen ilmoittamaan asiasta koululle.
- Koulun rehtori ottaa yhteyttä oppilaan kotiin, kertoo tilanteesta ja ilmoittaa, että oppilaan käytös ei voi jatkua tällaisena ja että oppilaalta, joka vaarantaa oman ja muiden turvallisuuden, voidaan evätä koulukuljetus.
- Menettely perustuu perusopetuslain pykäliin 29 ja 32. Koulu ilmoittaa asiasta liikennöitsijälle ja sivistysosastolle, jos järjestelyitä muutetaan.

Huoltajan muistilista

- Liikennöitsijä osoittaa autoon nousu- ja poistumispaikan, joka voi olla linja-autopysäkki, tien liittymä tai muu liikenneturvallinen paikka. Jos huoltajalla ja liikennöitsijällä on eri näkemys pysäkestä, kunta ja liikennöitsijä tekevät siitä yhdessä päätöksen tieliikennelain mukaisesti.
- Huoltajilla on vastuu oppilaasta kodin ja pysäkin välillä.
- Huoltajat vastaavat siitä, että oppilas on koulukuljetuspysäkillä ilmoitettuun lähtöaikaan mennessä.
- Huoltajien tehtävänä on huolehtia siitä, että oppilas kulkee osoitettua reittiä pitkin pysäkille ja noudattaa sovittuja järjestyssääntöjä.

- Keskustele lapsen kanssa siitä, miten pysäkillä ja ajoneuvossa käyttäytyään.
- Varmista, että lapsen päällysvaatteissa on heijastimet tai että lapsi käyttää heijastinliiviä.
- Ilmoita liikennöitsijälle ja koululle vakavista lapsen terveydentilaa koskevista seikoista, jotka tulee ottaa huomioon kuljetuksissa.
- Ilmoita taksille/koululle lapsen sairastumisesta tai muusta poissaolosta, jotta reittiä ei ajeta turhaan.
- Huoltaja on velvollinen sopimaan liikennöitsijän kanssa lapsen autolle aiheuttamista vahingoista. Kunta ei vastaa oppilaiden ajoneuville aiheuttamista vahingoista.

Oppilaan muistilista

- Tule aina hyvissä ajoin (vähintään 5 min. ennen) sovitulle kokoontumispaikalle.
- Odota kuljetusta pysäkillä tai sovitussa paikassa, älä ajoradalla.
- Käytä hämärässä tai pimeällä aina heijastinta tai heijastinliiviä.
- Auto ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä viidentoista minuutin kuluessa sovitusta ajasta.
- Älä ryntää autoon niin, että tönit muita matkustajia.
- Tervehdi kuljettajaa.
- Käytä aina turvavyötä.
- Käyttäydy autossa rauhallisesti ja noudata hyviä käytöstapoja.
- Linja-auton istumapaikkoja ei ole tarkoitettu koululaukkuja varten.
- Linja-autossa tai taksissa ei saa vaihtaa paikkaa ajon aikana.
- Linja-auton- tai taksinkuljettaja saa puuttua häiritsevään käytökseen kuljetuksen aikana tilanteen vaatimalla tavalla.
- Tarkista, ettet unohtanut mitään autoon.
- Odota, kunnes auto on lähtenyt pysäkiltä ja katso kaikkiin suuntiin ennen kuin ylität tien.

Kuljettajan/liikennöitsijän muistilista

- Kuljettaja on vastuussa linja-auton turvallisuudesta. Kuljettajan ohjeita tulee noudattaa.
- Liikennöitsijä/kuljettaja vastaa siitä, että voimassa olevia liikennesääntöjä ja järjestyssääntöjä noudatetaan.
- Jos kuljettaja puhuu puhelimeen, hänen on käytettävä handsfreetä.
- Kuljettaja on velvollinen ilmoittamaan koululle, jos kuljetuksen aikana esiintyy järjestys- tai turvallisuusongelmia. Liikennöitsijän/kuljettajan tulee selvittää mahdolliset ongelmat yhdessä koulun kanssa.
- Tahallisen vahingonteon korvaa oppilas.

- Lumen, huonokuntoisen tien tai muun esteen takia sovittua aikataulua ei ehkä aina voida noudattaa. Tällaisina päivinä oppilaat voivat tulla myöhässä kouluun, jotta liikenneturvallisuus ei vaarannu.
- Muista, että sinun tulee oheiskasvattajana näyttää hyvää esimerkkiä ja hyviä tapoja. Kielenkäyttösi tulee olla ystävällistä ja asiallista.
- Muista, että erityisoppilaat tarvitsevat usein erityishuomiota, esim. tien yli saattamista.
- Muista liikennesäännöt ja järki liikenteessä, koulukuljetuksissa maksiminopeus on 80 km/h.
- Yritä pysyä aikataulussa ja varaa ylimääräistä aikaa, jos keli sitä vaatii.
- Aja varovasti pysäkille.
- Varmista, että autoon nouseminen ja siitä poistuminen tapahtuvat sovitussa paikassa.
- Varmista, että autoon nouseminen ja siitä poistuminen tapahtuvat rauhallisesti ja ilman kiirettä.
- Kuljettaja ei saa antaa oppilaiden nousta kyytiin tai pois kyydistä muissa paikoissa kuin sovitulla pysäkeillä.
- Tarkista, että turvavyöt on kiinnitetty (taksissa) ennen liikkeellelähtöä.
- Jos kuljetuksen aikana ilmenee ongelmia, ota ensin yhteyttä koulun rehtoriin ja sivistysosastoon, tarvittaessa myös vanhempiin.

Liikennöitsijän vastuu oppilaskuljetuksissa ulottuu kotipysäkiltä koulupysäkille ja koulupysäkiltä kotipysäkille.

Liikennöitsijän tulee vaatia, että kuljettajaksi palkattu henkilö näyttää rikosrekisterilain 6 § 2 mom. (770/ 1993) mukaisen rikosrekisteriotteen, kun henkilö ensimmäistä kertaa otetaan työhön tai nimitetään työ- tai virkasuhteeseen, johon kuuluu lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 §:ssä mainittuja tehtäviä (504/2002), tai jolle ensimmäistä kertaa annetaan sellaisia tehtäviä.

Koulun muistilista

- Kun oppilas saapuu kouluun, koulu vastaa valvonnasta sekä järjestys- ja turvallisuussääntöjen noudattamisesta. Sama koskee kotiinkuljetusta koulun jälkeen.
- Kotiinkuljetuksessa koulu vastaa siitä, että oppilaat noudattavat sovittuja lähtöaikoja. Jos oppilas ei mene kotiin vakiokuljetusvuorolla, tulee huoltajan ilmoittaa asiasta kouluun ja liikennöitsijälle.
- Pitkiä matka- ja odotusaikoja tulee mahdollisuuksien mukaan välttää. Koulu vastaa valvonnasta ja turvallisuudesta mahdollisen odotusajan koululla.

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta tai saa erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

- Koulun työsuunnitelmassa tulee olla selvitys siitä, miten koulukuljetukset toimivat ja miten liikenne on järjestetty koulun pihassa.

Koulukuljetusten laatua koskevat kysymykset

Valitukset koulukuljetusten laadusta jätetään sivistysosastoon tai suoraan liikennöitsijälle. Kaikki sivistysosastoon jätetyt valitukset käsitellään yhdessä liikennöitsijän kanssa. Vakavista rikkomuksista, kuten liikenne rikkomuksista, tulee ottaa yhteyttä suoraan poliisiin.

Tiedottaminen

Koulukuljetuksista tiedottaa koulun rehtori. Jos haluat tietoa koulukuljetushankinnoista tai kysymyksesi ovat enemmän yleisluonteisia, ota yhteyttä:

Sivistyskanslia	Solveig Rif	06 7856402	solveig.rif@nykarleby.fi
	Barbro Julin	06 7856401	barbro.julin@nykarleby.fi

Muutoksenhaku koulukuljetuspäätöksissä

Perusopetuslaki 42 a § ([7.8.2015/959](#))

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen, joka koskee oppilaalle annettavaa kirjallista varoitusta, oppilaan määräaikaista erottamista, tai 31, 32 tai 33 §:ssä taikka 34 §:n 1 momentissa säädettyä etua ja oikeutta, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Liitteet

Lähde: <https://www.kela.fi/koulumatkatuki>

Lue lisää:

[Tietoa koulumatkatuesta](#)

[Koulumatkatukilaki \(finlex.fi\)](#)

[Koulumatkatukiasetus \(finlex.fi\)](#)

[Asetus eräiden koulumatkakustannusten laskentaperusteista \(finlex.fi\)](#)